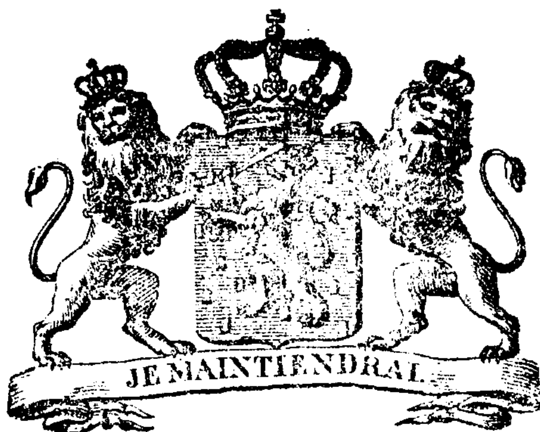
N°. 305. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 24 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad *n*°. 112.) *BESLUIT van den 11den December* 1859, *houdende wijziging van het Koninklijk besluit van den 29sten September* 1859 (Staatsblad *n*°. 103).

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, van den 9den December 1859, n°. 65, in- en uitgaande regten;

Herzien het Koninklijk besluit van den 29sten September 1859 (*Staatsblad* n°. 103),

Hebben goedgevonden en verstaan:

De in voornoemd besluit voorkomende woorden: »*linkerzijde van den IJssel*" te vervangen door de woorden: »*regterzijde van den IJssel.*"

Onze Minister van Finantien is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 11den December 1859.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

Uitgegeven den *negentienden* December 1859.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Staatsblad *n*°. 113.) *WET van den 13den December* 1859, *tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de toestand van 's Rijks schatkist veroorlooft, nadere middelen tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld beschikbaar te stellen, om overeenkomstig de bepalingen van art. 3 der wet van den 3den Junij 1858 (*Staatsblad* n°. 33) te worden besteed,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Art. 15 (IIde afdeeling) van het IXde hoofdstuk *A* der begrooting van staatsuitgaven voor het dienstjaar 1859, voor amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld, wordt verhoogd met *drie millioen gulden* (f 3,000,000) en alzoo gebragt op f 18,725,312.50, de IIde afdeeling op f 18,731,312.50, en het geheele hoofdstuk, laatstelijk vastgesteld bij de wet van den 30sten April 1859 (*Staatsblad* n°. 24), op f 50,133,987.54.

Art. 2. Aan de middelen, bij de wet van den 30sten December 1858 (*Staatsblad* n°. 136) bestemd tot goedmaking der uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859, wordt toegevoegd eene som van *drie millioen gulden* (f 3,000,000); te weten:

a. uit de beschikbare middelen van het dienstjaar 1856 een bedrag van *acht en veertig duizend zes honderd twaalf gulden, zeventig cents* (f 48,612.70);

b. uit de beschikbare middelen van het dienstjaar 1858 een bedrag van *twee millioen negen honderd een en vijftig duizend drie honderd zeven en tachtig gulden, dertig cents* (f 2,951,387.30).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 13den December 1859.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

Uitgegeven den *negentienden* December 1859.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij besluit van 16 December 1859, n°. 60, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, den heer *H. T. Löhnis*, wiens diensttijd als lid der commissie voor de vaart op den Rhijn te Rotterdam met den 31sten December 1859 eindigt, op nieuw als zoodanig te benoemen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

De heer Buoncompagni, de gouverneur-generaal der verbonden staten van Midden-Italie, is, gelijk de telegraaph meldt, gisteren, voor het eerst na zijne benoeming tot die waardigheid, te Florence gekomen en aldaar met eenige staatsie ontvangen. Twee leden van den ministerraad, de heeren Cadorna en Ridolfi, waren hem tot Livorno te gemoet gereisd. Te Florence waren alle leden van het bestuur vereenigd om hem te verwelkomen; ook was er eene groote volksmenigte op de been, welke hem met geestdrift begroette.

De komst van den gouverneur-generaal was door het officiele dagblad der Toscaansche regering den 16den dezer aan de bevolking aangekondigd in deze bewoordingen: »De commandeur Carlo Buoncompagni komt eerlang in ons midden. Deze beroemde Italiaan, welke getuige van onzen opstand is geweest, zal de stappen, waardoor dezelve voltooid en bevestigd moet worden, helpen doen. Gedurende den oorlog was hij in Toscana als commissaris van Koning Victor Emanuel; en destijds toonde hij ons, hoe zeer de Koning ons land lief had en hoe zeer het door hem zelven bemind en hooggeschat werd. Hij komt terug in den naam van dienzelfden Koning en in de hoedanigheid van gouverneur-generaal der verbonden staten van Midden-Italie. Hij vertrok tot leedwezen van allen; met algemeene blijdschap ziet men hem terugkomen.

»Aan het hoofd van het verbond staande zal hij met groot nut en met uitstekende vrucht werkzaam kunnen zijn om de verbindtenis met de andere landen van Midden-Italie naauwer te maken zonder de kracht der afzonderlijke gouvernementen te verzwakken. Hij, het levende beeld der zorgvuldigheid waarmede onze verkozen Koning onze belangen ter harte neemt, zal ons helpen den weg banen tot de vorming van dat sterke Italiaansche koningrijk, welks vestiging door de Italianen aan deze en aan gene zijde der Apenninen zonder weifelen verlangd wordt

»De zending van den commandeur Buoncompagni in Midden-Italie zal ons alzoo nieuwe zedelijke kracht in het streven naar de verwezenlijking onzer wenschen bijzetten zonder aan Europa eenen minderen dunk te geven van onze onafhankelijkheid, welke aan de vrije uiting onzer wenschen nadruk en kracht moet bijzetten. Niemand heeft meer aanspraak op algemeene achting en vertrouwen dan hij."

In Oostenrijksche dagbladen is beweerd dat de Toscaansche regering in hare aanvankelijke tegenkanting tegen de zending van den heer Buoncompagni getoond had thans niet meer zoo gunstig als vroeger voor de vereeniging met Sardinie gestemd te zijn. Het tegendeel is op te maken uit het boven staande dagbladartikel, alsmede uit de dagorder waarmede de generaal-majoor Stefanelli, ter vervanging van den generaal Garibaldi, het opperbevel over de Toscaansche troepen aanvaard heeft. In dit stuk, gedagteekend te Bologna den 11den dezer, verklaart hij geene andere banier te willen volgen dan de driekleurige vlag, welke door de roemrijke hand van Koning Victor Emanuel zoo hoog is opgeheven. »Ik heb hem gezworen (voegt hij er bij) dat ik mijne soldaten tegen niemand anders ten strijde zal voeren dan tegen onzen vijand en dien van Italie. Leve Victor Emanuel! leve Italie's onafhankelijkheid!"

— Te Florence bestaat sedert eenige jaren eene kleine vereeniging van lieden welke zich onder den naam van de Evangelische gemeente van de Katholijke kerk hebben afgescheiden; zonder zich aan de Protestanten te willen aansluiten, maken zij veel werk van bijbellezing en prediking in de landtaal. Zij bestaat bijna geheel uit lieden van den mingegoeden stand, maar heeft eenen man van aanzien en hooge afkomst, den graaf Pietro Guicciardini, aan haar hoofd en eenen uitgeweken Napolitaan, met name Mazzarelli, tot prediker. Onder de groothertogelijke regering hield deze gemeente hare godsdienstige bijeenkomsten in het geheim in de woningen van hare leden; maar van de vrijgevigheid der tegenwoordige regering gebruik makende, verschafte zij zich een eigen locaal aan een van de openbare pleinen van Florence en kwam aldaar met opene deuren bijeen, om godsdienstoefening te houden en de predikatie of bijbellezing te hooren. Deze bijeenkomsten trokken de aandacht van het publiek; vele niet tot de gemeente behoorende personen gingen ze bijwonen uit belangstelling of enkel nieuwsgierigheid of met minder welwillende bedoelingen. Zelfs werd de Toscaansche minister van eeredienst, de heer Salvagnoli, er soms gezien. Dit ging zoo ver dat het voor de Roomsche geestelijkheid ergerlijk werd; de aartsbisschop van Florence beklaagde zich bij de regering over het toelaten dier openbare godsdienstoefening; en ten gevolge dezer klagte, ondersteund door den gelastigde van het Fransche gouvernement, zijn de bestuurders der gemeente, volgens berigt uit Florence van den 14den dezer, door het gouvernement dringend uitgenoodigd om niet langer op die plaats en op die wijze godsdienstoefening te houden, dewijl zij daardoor aan den goeden gang der openbare aangelegenheden bezwaren zouden in den weg leggen. De gemeente, het gouvernement niet willende bemoeijelijken, besloot het locaal te verlaten en weder, als vroeger, in de woning van een of ander harer leden godsdienstoefening te houden, en niet meer met open deur te vergaderen zonder echter de deur voor het publiek te sluiten. Evenwel trok hare bijeenkomst nu nog eenen stroom van nieuwsgierigen. Men dacht echter dat de bewindslieden zich niet zouden laten bewegen

om de onverdraagzame wetsbepalingen van vroegeren tijd, welke wel in onbruik geraakt maar nog niet afgeschaft zijn, op de kleine gemeente toe te passen; zij verlangden alleen als eene gunst, dat de bijeenkomsten uitsluitend voor de leden der gemeente zouden toegankelijk zijn, en dat alle anderen zouden geweerd worden.

ENGELAND.

Lord Palmerston heeft den 21sten dezer in de vergadering van een landbouwkundig genootschap te Romsey eene redevoering gehouden en die gelegenheid aangegrepen om openlijk zijn gevoelen uit te spreken over de zaak, welke thans in Engeland bovenal de gedachten van het publiek bezig houdt, te weten de middelen tot afwering van buitenlandsche vijanden. De hoofdinhoud zijner rede was, naar een telegraphisch berigt, dat er voor het tegenwoordige geen gevaar van oorlog bestond, dat het Engelsche volk evenwel op alle gebeurlijkheden voorbereid wilde zijn en niet van de goedwilligheid van andere natien mogt afhangen, en dat Engeland dien ten gevolge thans zoo goed gewapend en ten strijde toegerust was, als het vroeger in vredestijd nooit was geweest.

De *Morning Post* zegt dat de zucht om zich in den wapenhandel te oefenen, ten einde des noods tot verdediging des vaderlands te kunnen bijdragen, in Engeland algemeen is, en dat alle standen en kringen daartoe onderlinge vereenigingen sluiten, zoodat de geestelijke stand schier de eenige is welke geen schutterscorpsen heeft opgerigt. De *Post* meent dat men nu eenen stap verder zou dienen te gaan, en die corpsen door zamenkomsten met de schutters van naburige streken en door oefeningen in het vaste legerkamp van Aldershot te bekwamen om met en in groote massa's troepen operatien te verrigten.

— Den 18den dezer is te Galway in Ierland onder leiding van eenen katholijken geestelijke eene groote meeting gehouden om ingenomenheid met het wereldlijke gezag van den Paus aan den dag te leggen. In Ierland zijn dergelijke demonstratien aan de orde van den dag; en de berigtgever van de Londensche *Times* erkent thans, dat die beweging zich er niet tot de mindere volksklassen bepaalt maar ook tot de hoogere standen uitstrekt.

Op eene van die meetings is het denkbeeld geopperd, om namens de katholijke bevolking van Ierland eenen gelastigde of een adres naar het eerlang zamenkomende congres te zenden, om er voor 's Pausen wereldlijke magt te pleiten; dit denkbeeld vindt bijval en zal, naar het schijnt, in uitvoering komen.

Daarbij hoort men dikwijls hevige taal tegen het Engelsche ministerie; het wordt met het ongenoegen der bevolking en met wraak bedreigd, voor het geval dat het zich op het congres door haat tegen het pausdom liet leiden.

SPANJE.

Een telegram uit Madrid van eergisteren meldt dat eene afdeeling Moorsche troepen ter sterkte van 8000 man den 20sten dezer eenen nieuwen aanval op de Spaansche troepen heeft gedaan, maar afgeslagen en vooral door de werking van schroetvuur en granaten genoodzaakt is om af te deinzen, en dat het verlies der Spanjaarden bij die gelegenheid niet groot is geweest, daar het in 51 gewonden bestond.

Hetzelfde telegram meldt dat er eene groote hoeveelheid leeftogt uit Spanje naar het Afrikaansche leger is gezonden, en dat tien Spaansche oorlogsschepen, welke in de wateren van Cuba dienst deden, van daar terug ontboden en te Algesiras aangekomen zijn, en tot versterking der Spaansche zeemagt op de Moorsche kust zullen dienen.

De jongste brieven uit Madrid melden dat de derde afdeeling der Spaansche expeditie, onder het bevel van den generaal Ros de Olano, niet bij Tetuan geland is maar bij Ceuta, en dat er door de Spaansche genie een weg over heuvels en door struikgewas is gebaand van Ceuta naar de vlakte welke zich tot Tetuan uitstrekt.

De generaal Ros de Olano heeft bij zijne komst in Afrika eene dagorder aan zijne troepen gerigt, waarin hij hen onder anderen vermaant om met langzame schreden voorwaarts te rukken. Geene overijlde stappen voorwaarts en nooit eene schrede achterwaarts te doen is naar het oordeel van den generaal in eenen invasie-oorlog beide even zeer noodig.

— De eerste minister van den Sultan van Marocco beweert bij eene diplomatieke nota van den 1sten dezer, in tegenspraak met de verklaringen van het Spaansche gouvernement, dat de bewoners van de Riffkust in de laatste vier jaren geene zeerooverij gepleegd hebben, daar zij door de maatregelen der Spanjaarden weerloos gemaakt waren. Het merkwaardige is dat dit stuk opgesteld is met het doel om door de dagbladen, bepaaldelijk door de Engelsche, aan Europa en de Christenheid in het algemeen bekend te worden.

RUSLAND.

Den 25sten Augustus jl. werden, gelijk gemeld is, te Yokuhama in Japan een officier en een matroos van een Russisch oorlogsschip, hetwelk in de golf van Jeddo lag, door inlanders vermoord. De Russische vlootvoogd vorderde voldoening daarvoor; en uit eenige door de Londensche *Times* thans medegedeelde bescheiden blijkt dat het Japansche gouvernement die voldoening bereidvaardig toegezegd en, zoo veel doenlijk, reeds verleend heeft. Het heeft eenige hooge staatsdienaren naar het Russische oorlogsschip gezonden en bij monde van die deputatie zijn leedwezen over den moord betuigd; het heeft de gouverneurs der stad Yokuhama afgezet, en beloofd de reeds aangevangen nasporingen tot ontdekking der moordenaren voort te zetten en hen in bijzijn van de vertegenwoordigers der Europesche staten op de plaats van het misdrijf met den dood te straffen, en eindelijk heeft het zich verbonden om de kapel, welke op kosten der officieren van het Russische eskader op het graf der vermoorden gebouwd zou worden, voor altijd onder zijne bescherming te nemen. Hiermede heeft de Russische vlootvoogd genoegen genomen, in het vertrouwen dat de gedane beloften trouw en stipt vervuld zouden worden.

NOORD-AMERIKA.

Den 5den dezer is het Congres der Vereenigde Staten zamen gekomen om, naar het voorschrift der constitutie, zijne gewone jaarlijksche vergadering aan te vangen. In het Huis van Volksafgevaardigden werd dadelijk eene stemming tot verkiezing van eenen voorzitter gehouden, maar zonder vrucht, daar niemand de volstrekte meerderheid van stemmen bekwam. De heer Bocock uit Virginia, de candidaat van de demokratische partij, vereenigde het grootste aantal stemmen op zich; daarna volgde de heer Sherman uit Ohio en verder de heer Grow uit Pennsylvania, beiden tot de republikeinsche partij behoorende; de laatst genoemde verklaarde daarop, dat hij bij de verkiezing van den voorzitter niet verder in aanmerking wenschte te komen. De demokratische partij, welke gunstig voor de slavernij gestemd is, scheen de meeste kans te hebben om haren candidaat op den voorzittersstoel te plaatsen. In afwachting eener nadere stemming werd in het Huis terstond eene verbitterende discussie aangevangen over een punt rakende de slavernij-quaestie. Zoo lang de vergadering zich niet geconstitueerd heeft, is zij niet in staat om mededeelingen van het gouvernement te ontvangen; de inzending der jaarlijksche boodschap van den President der Unie moest uit dien hoofde uitgesteld worden. In afwachting van die boodschap heeft de Senaat zich in zijne eerste zitting ook reeds dadelijk met de slavernij bezig gehouden; er werd door een lid van de demokratische partij voorgesteld, den door John Brown en zijne medestanders te Harpers Ferry beproefden aanslag tot onderwerp eener enquête te maken; welk voorstel tot eene heftige woordenwisseling aanleiding gaf doch niet afgedaan werd.

De heer Wise, de gouverneur van Virginia, heeft aan de wetgevende vergadering van dien staat, bij de opening harer zitting, op den 5den dezer, eene boodschap gezonden, waarin hij onder anderen de redenen aanwijst welke hem genoopt hebben om het tegen Brown gevelde doodvonnis onverwijld ten uitvoer te doen leggen. Hij zegt dat hij daartoe is overgegaan juist omdat Brown in een groot deel der Unie zoo veel bijval of meewarigheid vond, en dat hij daarom ook de gewapende magt van den staat in haar geheel heeft op de been gebragt en even groote toerustingen heeft gemaakt als of een buitenlandsche vijand in het grondgebied der Unie ware gevallen. Hij vaart hevig uit tegen de abolitionisten en zegt dat zij door dweepende ingenomenheid met een enkel denkbeeld onzinnig geworden zijn, de bezitters van Afrikaansche slaven in de Unie, maar niet elders, haten en, door dien haat gedreven, aan roovers en moordenaren bescherming verleenen. Hij verklaart met bitterheid, dat het streven der abolitionisten zijnen zetel in de Britsche gewesten heeft, en voegt er bij, dat er van de slaven zelven en van de kleurlingen geen gevaar te vreezen is, dat de slaven, welke in de magt van Brown waren gevallen, geweigerd hebben de wapenen op te vatten en met hem gemeene zaak te maken, en dat de eerste man, welke door de oproerlingen gedood werd, een achtenswaardige vrije neger was, welke neergeschoten werd terwijl hij aan de zoo gezegde bevrijders der zwarten trachtte te ontloopen.

NASCHRIFT.

PARIJS, 23 December. De *Constitutionnel* van heden hecht over het algemeen zijne goedkeuring aan de brochure des heeren de la Gueronnière betrekkelijk het wereldlijk gezag van den Paus, maar geeft desniettemin zijn voornemen te kennen om eenige daarin voorkomende stellingen te bestrijden.

LONDEN, 23 December. Al de dagbladen gaven hunne goedkeuring te kennen van de in Parijs verschenen brochure: *De Paus en het Congres*. De *Times* is van oordeel dat dit geschrift een bewijs oplevert van Engelands en Frankrijks volmaakte overeenstemming op het stuk der verdediging van de regten der Italianen.

Volgens alhier ontvangen berigt uit Parijs heeft de Fransche regering aan de mogendheden, die afgevaardigden tot het congres zullen zenden, door middel van den telegraaph kennis gegeven, dat de opening van het congres niet vóór den 19den Januarij kan plaats hebben.

Van wege het koningrijk der Beide Sicilien zal de heer Antonini als eerste gevolmagtigde op het congres verschijnen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 24sten December* 1859.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden, zijn de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1860 gevoerd.

Aan de algemeene beschouwingen nam de eerste deel de heer van Rijckevorsel. Hij sprak over het cijfer door den Minister van Finantien aangegeven in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Kamer met betrekking tot den aanleg van spoorwegen en de doorgraving van Holland op zijn smalst, als beloopende ruim 45 millioen, welk bedrag zijns inziens niet overeenkwam met vroeger vermelde sommen, maar een verschil opleverde, gelijk hij uit de aanhaling van onderscheidene bijzonderheden uit gewisselde stukken over de aangelegen onderwerpen aantoonde. Dienaangaande verlangde hij eenige inlichtingen te ontvangen, te meer omdat bij de behandeling der vermelde zaken het noodig zou wezen juist te weten welke kosten daarvoor, alsmede voor verdedigingswerken vereischt worden zouden.

De heer van Beeck Vollenhoven gaf als zijn gevoelen op dat men bij de behandeling der begrooting het oog moet vestigen op den tegenwoordigen staat der geldmiddelen in verband met de toekomst. Het door den vorigen sprekor behandelde cijfer geloofde hij in zeker opzigt juist opgegeven te wezen; het aangewezen verschil geloofde hij gelegen te zijn in de omstandigheid dat vroeger ook in de zaak der spoorwegen begrepen was het cijfer voor de versmalling van den Hollandschen spoorweg, waarvoor het betrokken wets-ontwerp niet was aangenomen.

Het door den Minister van Finantien opgegeven cijfer, als voor de toekomst benoodigd, geloofde hij echter, zou nog vermeerderd worden met het bedrag van alles wat de Minister van Oorlog daarenboven had aangevraagd, alsmede met dat, benoodigd voor de vereeniging van den Hollandschen met den Rhijnspoorweg, zeo men daartoe overging. Dit een en ander zou maken, dat men ruim 57 millioen zou moeten uitgeven, waarvan 16½ millioen in de schatkist aanwezig was. Op dat cijfer, meende hij, moest men in de volgende jaren bedacht zijn.

De heer Fransen van de Putte trad in eene vergelijking van de eindcijfers voor de begrootingen van 1859 en 1860, en toonde aan welk verschil omtrent beide bestond, waarin dat, zijns inziens, moest gezocht worden, waar al dan niet kon gezegd worden bezuinigd te zijn, en hoe ver men voortgegaan was op den weg om de uitgaven door eigen middelen te bestrijden. Het onderzoek, vooral omtrent het laatste punt

door hem ingesteld, was niet gunstig geweest, aangezien het gebleken was dat de behoeften steeds vermeerderd waren, ofschoon hij niet ontkennen wilde dat die uitgaven, alhoewel niet in alle opzigten, niet ondoelmatig besteed waren geworden. Die uitzetting van staatsuitgaven was, gelijk hij erkende, het gevolg van onderscheidene gebeurtenissen van de laatste tien jaren; maar op dien weg meende hij dat niet moest worden voortgegaan. Moeijelijk was de taak om hierin op de door hem verlangde wijze te handelen; maar bij al de zegeningen, die Nederland in de laatste tijden genoten had, geloofde hij dat door een wel overlegd staatsbestuur men dat doel zou kunnen en moeten bereiken. Hij hoopte dat de wenken te dezen opzigte door hem gegeven eenigen ingang mogten vinden. Verder trad hij in eenige beschouwingen over de onderwerpen behandeld in § 1 van het Voorloopig Verslag en de daarop door de Regering gegeven antwoorden.

De heer van Nispen van Pannerden meende dat bij de berekening van de buitengewone staatsuitgaven in de toekomst nog gevoegd zouden moeten worden die voor de emancipatie der slaven en voor de verbetering van een waterweg van Rotterdam naar zee, uitmakende te zamen een bedrag van ruim 20 millioen.

De Minister van Finantien toonde aan dat het verschil van cijfer door den heer van Rijckevorsel opgemerkt, juist was opgelost door den heer van Beeck Vollenhoven, gelijk hij nog nader in bijzonderheden aantoonde. Wat de verdere buitengewone staatsuitgaven betrof, waarop door de sprekers gedoeld was, vooral met betrekking tot den aanleg van nieuwe defensiewerken in verband met de daarstelling van spoorwegen, de aanschaffing van nieuwe wapenen voor de infanterie en verdere besproken aangelegenheden, hieromtrent gaf hij geruststellende inlichtingen, als zullende die wel aanzienlijk wezen, maar niet van dien aard dat zij niet bij den gunstigen stand der schatkist en in verband met de koloniale baten zouden kunnen bestreden worden. Met het oog op het verledene geloofde hij dat men de toekomst met gerustheid kon te gemoet gaan, ofschoon hij daarom niet ontkennen wilde dat hierin niet volmaakte zekerheid vooraf te geven was.

Wat aanging de uitzetting van uitgaven waarop gewezen was, hieromtrent meende hij dat de aangevraagde gelden van nu en van vroegere jaren strekten om in werkelijke en te lang onvervulde behoeften te voorzien. Vele der aangelegen onderwerpen die bijzondere uitgaven zouden vorderen, zouden niet terstond tot stand gebragt zijn, de onkosten konden alzoo over onderscheidene jaren verdeeld worden; op de opbrengst der koloniale producten meende hij dat men ook in het vervolg zou mogen hopen; en mogt het eenmaal blijken dat andere offers gevergd moesten worden, dan geloofde hij, uit aanmerking van de vele reeds geamortiseerde millioenen staatsschuld in vroegere jaren, dat er wel maatregelen zouden zijn te vinden om in verdere behoeften te voorzien.

De heer van Beeck Vollenhoven trad nog nader in eenige beschouwingen omtrent de door hem geuite gevoelens, waarop de Minister van Finantien antwoordde.

De heer van Andringa de Kempenaer sprak over het verband van de rijks- en gemeentefinantien, den voorspoed van de eerste, den ongunstigen toestand van de laatste. Het uitzigt bestond niet om in den nood van sommige gemeenten in den eersten tijd te voorzien; alleen was het voornemen om enkele uitgaven tot nu toe aan de gemeenten opgelegd voor rijksrekening te nemen. Gaarne wilde hij eenige inlichtingen dienaangaande bekomen.

De Minister van Finantien verklaarde dat, als in verband met den aanleg van openbare werken en de verwezenlijking van andere plannen, de noodige uitgaven hem naar waarheid zouden bekend wezen, hij alsdan het door den heer de Kempenaer opgegeven onderwerp in ernstige overweging zou nemen. Voor alsnog meende hij daartoo niet te mogen overgaan. Den heer van Nispen van Pannerden, die den Minister te dezen opzigte nog nader geinterpelleerd had, gaf hij te kennen dat de zaak der verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee nog niet rijp genoeg was om tot uitvoering te worden gebragt.

Hierna werden de algemeene beraadslagingen gesloten, en de hoofdstukken I en II (Huis des Konings en hooge collegien van Staat enz.) zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

De heer Michiels van Kessenich besprak de aangelegenheid der aftappingen van het Maaswater bij de behandeling van het IIIde hoofdstuk (*Departement van Buitenlandsche Zaken*). In deze moeijelijke aangelegenheid, meende hij, was vooral te letten op de barrages, die veel nadeel toebragten. Deze, meende hij, waren met het oog op bestaande verdragen onwettig daargesteld; hij geloofde dat de bijzondere aandacht gevestigd moest worden op de eindelijke afdoening dezer aangelegenheid, en zulks vooral in het belang van Limburg en de Maasbewoners.

De heer Fransen van de Putte gewaagde van de wenschelijkheid van de losmaking van Limburg van den Duitschen Bond. Moeijelijk meende hij deze regeling tot een goed einde te brengen, vooral ook uit aanmerking van de omstandigheid dat het niet gemakkelijk was den waren toestand van zaken te kennen. Verder verlangde hij eenige ophelderingen omtrent het adres van de algemeene commissie voor de statistiek met betrekking tot de uitgave van een recueil consulaire, die hij hoogst wenschelijk achtte, daar wat nu ten opzigte van de bewegingen van den handel in het buitenland medegedeeld werd hem niet voldoende voorkwam.

De heer van Beeck Vollenhoven gewaagde van de wenschelijkheid van de opheffing der Rhijntollen, en dit wel in het belang van den doorvoerhandel. De Rhijn meende hij dat steeds voor de Nederlandsche handelsbetrekkingen met Duitschland van nut zou wezen, en om deze te bevorderen moest de druk dier tollen, die zeer zwaar was, gelijk hij door voorbeelden aantoonde, weggenomen worden. Van deze zijde wenschte hij bij de Rhijncommissie alles aangewend te hebben om dat doel te bereiken.

De heer van Rijckevorsel ondersteunde het gesprokene van den heer van Beeck Vollenhoven met betrekking tot de wenschelijkheid der opheffing van de Rhijntollen. Met den heer Fransen van de Putte moest hij verschillen van gevoelen omtrent de noodzakelijkheid der uitgave van een recueil consulaire. Bouwstoffen van consuls over handelsaangelegenheden, met naauwkeurigheid en kennis van zaken bewerkt, konden voor de statistiek van belang zijn; maar het nut eener verzameling van allerlei soort van berigten en handelingen, als bedoeld werd, kon hij niet zoo dadelijk inzien.

De Minister van Buitenlandsche Zaken beantwoordde de onderscheidene sprekers. Hij verklaarde zich bereid alle noodige inlichtingen omtrent de Maasaftappingen te geven. De onderhandelingen, bij zijne optreding aangevangen, had hij voortgezet op een grondslag, die tot afdoening kon leiden. Het voorstel tot verdeeling van het Maaswater en tot verbetering van het rivierbed was in den aanvang niet gunstig opgenomen; maar men was reeds aanmerkelijk in dit opzigt vooruitgegaan, ook met betrekking tot verbetering van den toestand van Limburg in andere opzigten. De zaak der barrages was onderzocht, dit kon hij verzekeren; maar omtrent het regtspunt te dezen opzigte kon hij in het openbaar zich niet uitlaten, aangezien de onderhandelingen niet waren afgeloopen.

De zaak der losmaking van Limburg van den Duitschen Bond, verzekerde hij, ging de Regering bijzonder ter harte. Alles werd voorbereid en onderzocht om het gewenschte doel te bereiken bij eene of andere gunstige gelegenheid, die men zou moeten afwachten.

De uitgave van een recueil consulaire werd door een der leden aangeprezen, door een ander afgeraden. Hij oordeelde het beter de beslissing dezer zaak uit te stellen, tot dat het advies van de algemeene commissie voor de statistiek zou zijn ingewonnen betrekkelijk dit onderwerp.

De quaestie der Rhijntollen, gaf hij de verzekering, woog ook zwaar bij de Regering. De opheffing daarvan achtte ook hij wenschelijk, en hij geloofde te mogen verwachten dat die Staten, welke voor die opheffing niet gunstig gestemd waren, van dezen tegenstand eenmaal zouden afzien. De Nederlandsche vertegenwoordiger bij den Duitschen Bond ging voort dit punt te behartigen, gelijk hij in de gelegenheid was geweest nog kortelings geleden dit zelf te kunnen doen.

De heer Fransen van de Putte drukte den wensch uit om nog nader omtrent den regtstoestand van Limburg tegenover den Duitschen Bond te worden onderrigt. De uitgave van een recueil consulaire bragt hij in verband met een ander besproken punt, namelijk de examina van jonge diplomaten. Gelijk er behoefte bestond om kundige en geschikte personen bij de diplomatie aan te stellen, gelijke behoefte was er, meende hij, ten opzigte van de consuls. Deze, aan geen examen onderworpen zijnde, konde men beoordeelen uit door hen in te zenden en in een recueil op te nemen berigten. In het belang van handel, zeevaart en nijverheid was dus de zaak die hij besproken had van gewigtigen aard. Hij wenschte dat de Minister dit alles nog nader overwegen zou.

De Minister van Buitenlandsche Zaken merkte op dat de regtstoestand wel in aanmerking genomen was bij de beschouwing der betrekking van Limburg tot den Bond en in het breede was besproken bij de behandeling van de wetsvoordragt omtrent de mobilisatie van het bondscontingent. De regtstoestand was daarbij gebleken behoorlijk gevestigd te zijn, en dit eenmaal uitgemaakt zijnde, vermeende hij zich daaraan te kunnen refereren.

Met betrekking tot het tweede punt stelde hij den vorigen spreker gerust, dat men tot de examina niet alleen kundige maar ook geschikte personen toeliet. Soortgelijke onderzoekingen achtte hij niet noodig voor de consuls, daar er wel andere middelen te vinden waren om zich van de bekwaamheden dier meestal onbezoldigde personen te verzekeren.

De heer Fransen van de Putte merkte daarna nog op dat hij niet bedoeld had de consuls aan een examen te onderwerpen.

Het IIIde hoofdstuk werd daarop met algemeene stemmen aangenomen.

Over het IVde hoofdstuk (*Departement van Justitie*) voerde de eerste het woord de heer van Eysinga. Hij bragt twee punten ter sprake, waaromtrent hij niet eenstemmig met den Minister dacht. Het eerste punt betrof den toestand waarin zich nu bevond de regterlijke organisatie; de afdoening dezer zaak was algemeen en reeds lang gewenscht. Deze Minister had eene proef genomen die echter mislukt was. De nu door den Minister voorgenomen middelweg tot vooraf gaande daarstelling eener wet bepalende het getal en de plaats der zetels van hoven liep, meende hij, over eene secondaire aangelegenheid; de hoofdzaak was eerst te bepalen welke zaken voor appel vatbaar waren. De beraadslaging welke de Minister zich voorstelde uit te lokken zou strekken om belangen van localen aard te verdedigen. Dit zou hij achten in strijd met de belangen der zaak zelve te moeten zijn. Het voorgestelde doel zou, meende hij, beter bereikt worden door een nieuw ontwerp van regterlijke organisatie in te dienen.

Het tweede door hem besproken punt betrof het strafstelsel, waaromtrent bij den Minister nog geen vastheid scheen te bestaan. Hij voor zich was een voorstander van het cellulair systeem. Het hinken op twee gedachten omtrent den weg hier in te slaan was allezins af te keuren. Het cellulair systeem en dat van gemeenzame opsluiting had ieder op zich zelf zijne goede zijden; maar het eerste had bij hem de voorkeur om het doel dat men er mede beoogde. Aangenaam was hem het antwoord der Regering geweest op de aanmerking met betrekking tot deze aangelegenheid in het Voorloopig Verslag gemaakt.

De heer Cost Jordens sprak over het huis van verbetering en opvoeding te Alkmaar. Het voornemen bestond om voor de daar opgesloten jongelieden gelegenheid te geven op de zeevaartschool geplaatst te worden. Reeds was er op gewezen in hoe ver het mogelijk zou zijn den vastgestelden tijd van opsluiting voor dergelijke jongelingen bij administrativen maatregel te verkorten. Dit zou hij, indien men daartoe besloot, verkeerd achten. De administrative magt, meende hij, mogt in beschikkingen van de regterlijke magt geene verandering brengen. Dergelijke leer zou hij gevaarlijk achten, daar er geene gronden waren om die te regtvaardigen.

De heer Fransen van de Putte betreurde het dat de wensch van den Minister van Justitie met betrekking tot de uitbreiding van de rijkspolitie door de Tweede Kamer niet vervuld was. Hij geloofde dat, uit de verwerping van de aanvrage van een verhoogd cijfer voor de vermeerdering van rijksveldwacht, moeijelijkheden voor het platte land zouden ontstaan, gelijk hij in zijn gewest ondervonden had; weshalve hij eene aanvulling met maréchaussées wenschelijk achtte.

De heer van Andringa de Kempenaer, den heer van Eysinga met betrekking tot het in te voeren strafstelsel beantwoordende, gaf als zijn gevoelen op dat afzondering bij nacht allernuttigst was. Met genoegen had hij bemerkt dat de Minister te Leiden in die rigting wenscht voort te gaan. Gaarne had hij gezien dat dit stelsel ook bij de bijbouwing der gevangenis van Leeuwarden ware gevolgd. Indien het nog mogelijk ware zoude hij dit punt nog gaarne onderzocht zien.

De heer van der Lek de Clercq besprak de verbetering van de hypothecaire wetgeving, reeds in 1858 bij de behandeling der Staatsbegrooting besproken. Alstoen was van regeringswege berigt, dat een wetsontwerp betrekkelijk dat onderwerp reeds zamengesteld was. Sedert was daarvan niets vernomen, en daarom vestigde hij de aandacht der Regering op die aangelegenheid.

De heer Michiels van Kessenich ondersteunde de gevoelens van den

vorigen spreker, toonde nog nader aan in welken toestand ons hypothecair stelsel verkeerde, en wees op de misbruiken die daarbij heerschten. Hij verdedigde het corps maréchaussée, en drukte den wensch uit dat dit corps over het gansche land mogt verbreid worden. Hoe goed de rijkspolitie ook mogt wezen, de grens tusschen hare bevoegdheid ook met betrekking tot de uitoefening van gemeentepolitie was niet genoegzaam geregeld om niet de voorkeur aan het eerste corps te geven.

De Minister van Justitie, de onderscheiden sprekers beantwoordende, wees vooreerst op hetgeen aangaande de regeling der regterlijke organisatie onder zijn bestuur was voorgevallen. Dit punt was van hoogst moeijelijken aard, vooral om de moeijelijkheid om genoegzamen bijval van alle onderdeelen te vinden. Daar voldoende gebleken was welke werkzaamheden aan den Hoogen Raad zouden worden opgedragen, was hij van oordeel geweese om, met het oog op de bestaande regterlijke organisatie, vooraf te laten uitmaken, waar en hoeveel hoven zouden gevestigd worden. Een voorloopig ontwerp had hij opgemaakt, maar het had nog niet de noodige rijpheid om verder onderzocht te worden. Hij behield zich voor om, dat punt nader overwegende, daarbij van de wenken, hier gegeven, gebruik te maken.

Hij ontkende in het door hem voorgedragen strafwetboek het cellulair stelsel niet te hebben vastgehouden. Dit toonde hij aan door sommige bepalingen daaruit aan te halen, en aan te toonen hoe hij, door een goed stelsel dienaangaande in te voeren, daarbij kon voegen het denkbeeld om hen, die lang cenzaam opgesloten waren geweest, later gemeenschappelijk bijeen te houden, hetgeen ook om de vermindering van kosten aan te prijzen zou wezen.

Het door den heer Cost Jordens besproken onderwerp achtte hij van gewigt. Aan de hier bedoelden kon geen gratie in den eigenlijken zin verleend worden, want er was geen straf uitgesproken; maar in dit opzigt was beslist, dat het regt des Konings zich zoo ver omtrent de uitoefening van het regt van gratie mogt uitbreiden, dat Deze ook geacht moest worden het regt te hebben den tijd van opsluiting in een verbeterhuis te verminderen. Den heer van Andringa de Kempenaer gaf hij de verzekering na te zullen gaan in hoe ver het mogelijk zou zijn aan het door hem behandelde onderwerp met betrekking tot de uitbreiding van het stelsel van nachtelijke afzondering gevolg te geven.

Het ontwerp van wet aangaande de hypothecaire wetgeving, meldde hij, had na het onderzoek bij den Raad van State, eene belangrijke omwerking ondergaan; mogt het ook bij den Minister van Finantien geen bezwaar ondervinden, dan zou hij het spoedig bij de Kamer kunnen indienen.

Hij deelde in het leedgevoel van sommigen, dat hem de middelen onthouden waren de rijks-veldwacht uit breiden. Uitbreiding van het corps maréchaussée als rijkspolitie had hij ook om de kosten niet wenschelijk geacht; maar in de gegeven omstandigheden zou van dat corps vooral in de zuidelijke en oostelijke streken gebruik kunnen worden gemaakt. Naast de bereden maréchaussée zou de rijksveldwacht staan en de onbereden maréchaussée opgeheven kunnen worden.

Wat de moeijelijkheden betrof tusschen de verhouding van de rijks- en gemeentepolitie ten platten lande, zoo geloofde hij niet dat deze aan de Regering te wijten waren, maar het gevolg moesten zijn van de aanvrage om gemeentepolitiedienaren ook als onbezoldigde rijksveldwachters te doen optreden tot opsporing van misdrijven buiten de kommen der gemeenten.

Nadat de heeren Michiels van Kessenich en Cost Jordens nog nader hunne gevoelens over de door hen behandelde onderwerpen hadden uiteengezet en de Minister van Justitie beide sprekers beantwoord en onder anderen aangetoond had dat, gelijk men uit het regt van gratie tot dat van rehabilitatie gekomen was, men evenzoo uit het eerstgenoemde regt ook besluiten mogt tot de bevoegdheid om ontheffing te verleenen van den tijd opgelegd om in een verbeterhuis door te brengen.

Daarna werd het IVde hoofdstuk met algemeene stemmen aangenomen.

Over het Vde hoofdstuk (*Departement van Binnenlandsche Zaken*) voerde de heer van Andringa de Kempenaer het woord. Hij besprak het onderwerp, behandeld in het Voorloopig Verslag bij de 6de afdeeling, waar de wenschelijkheid was betoogd dat, wanneer voor den aanleg van provinciale of gemeentewerken, in het algemeen belang daargesteld, bijv. wegen, geen rijkssubsidien verleend werden, ten koste daarvan ook geene registratieregten geheven wierden. Dit onderwerp bragt hij in verband met de omstandigheid dat voor de provincie Friesland geen subsidien werden gegeven, terwijl aldaar groote en vele werken werden aangelegd waarvoor nu nog registratieregten werden geheven. Het antwoord van den Minister op dit punt had hem niet bevredigd. Verder vestigde hij de aandacht op de omstandigheid dat de kosten der huisvesting van commissarissen des Konings in verschillende provincien niet gelijkmatig zouden geregeld zijn. Wenschelijk kwam het hem voor dit onderwerp op eenparigen voet te regelen.

Ten derde gewaagde hij van onderscheidene artikelen waarbij sommen voor het lager onderwijs werden aangevraagd. Met sommige daarvan verklaarde hij zich niet te kunnen vereenigen. Vooral was dit het geval met betrekking tot de verschillende uitgaven voor speciale inrigtingen van onderwijs, hulp- en aanmoedigingsmiddelen.

Ten slotte wees hij nog op de wenschelijkheid om de gemeenschap tusschen Ameland en Friesland te bevorderen door den aanleg van steegen, van regeringswege; welk onderwerp hij der Regering aanbeval.

De heer Fransen van de Putte wees ook op het punt der registratieregten welke geheven werden voor den aanleg van provinciale en gemeentewerken, waarvoor geen subsidie van regeringswege verleend werd. Het antwoord der Regering, waarbij die heffing verdedigd werd, had hem niet bevredigd. De gronden van den kant der Regering aangevoerd, toetste hij aan de belangen van het Rijk en van de gemeenten en corporatien; en in die beschouwingen vond hij aanleiding om op gedeeltelijke vrijstelling der regten te blijven aandringen. Ten tweede besprak hij de subsidien te verleenen aan de scholen van industrie, eene zaak die, naar hij meende, niet zonder voorafgaande wettelijke regeling van het middelbaar onderwijs naar behooren kon behandeld worden. Ten slotte drong hij aan op de indiening eener wet op de waterschappen, die hij hoog noodig keurde.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verklaarde in de eerste plaats de taak der beantwoording van de opmerkingen betreffende de registratie-regten aan den Minister van Finantien te zullen overlaten, hebbende deze de bouwstoffen geleverd voor de Memorie van Antwoord op dit punt. Friesland, meende hij voorts, was wel begrepen in de Staatsbegrooting met betrekking tot het ontvangen van subsidien. Deze werden verstrekt op aanvragen.

Wat de regeling der kosten van huisvesting van de commissarissen des Konings aanging, deze moest hij opmerken te geschieden in overleg met de provincien zelve.

De sommen uitgetrokken voor het lager onderwijs bepaaldelijk voor de artt. 104, 105 en 106, toonde hij aan, waren geheel in overeenstemming met de wet op het onderwijs. In het bijzonder was dit het geval met de oprigting van drie kweekscholen waaromtrent door sommigen opmerkingen waren gemaakt. Met betrekking tot de normaalscholen gaf hij de verzekering dat zoo doenlijk waarborgen werden gegeven, dat de jongelieden daarbij opgeleid aan het onderwijs zouden verbonden worden. Naar de wet op het middelbaar onderwijs behoefde men zijns inziens niet te wachten om vooraf reeds subsidien aan industriescholen te verleenen.

De wet op het beheer van den waterstaat was, naar hij verzekerde, steeds in bewerking; de indiening zou hij gaarne zoo veel mogelijk bespoedigen.

Ten slotte verklaarde hij dat omtrent eene aanvrage tot vergemakkelijking der gemeenschap tusschen Ameland en Friesland hem niets bekend was. Mogt dit het geval zijn dan zou hij de zaak gaarne overwegen.

De heer Minister van Finantien beantwoordde daarop de aanmerkingen omtrent de heffing der registratieregten in de bedoelde gevallen gemaakt. Indien men tot het toestaan van zoodanige vrijdommen mogt willen overgaan, dan zou er zijns inziens geen reden bestaan om niet verder te gaan en de geheele heffing weg te nemen. Daarmede zoude dan een deel der inkomsten verminderd worden, hetgeen hij niet wenschelijk zou achten.

De heer Fransen van de Putte het woord gevraagd hebbende, stelde de Voorzitter voor de werkzaamheden tot den volgenden dag te schorsen, waarna de heer van Sasse van Ysselt het tegenvoorstel deed om eene avondzitting te houden: welk laatste voorstel met 18 tegen 18 stemmen werd aangenomen.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

December.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 ure gewassen.	In 24 ure gevallen.
23	Boven-Rhijn. . .	*Keulen*,	+ 37.18	+ 1.36	12 ure	„	„
22	Waal.	*Nijmegen*	+ 7.63	+ 1.41	8 „	„	0.16
22	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 9.15	+ 2.24	8 „	„	0.65
22	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 9.42	+ 2.05	8 „	„	„
21		*Maastricht*, (brug)	+ 42.59	+ 0.39	8 „	„	0.10
21	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.70	„	8 „	„	0.26
21		*Grave*,	+ 6.70	+ 1.85	8 „	0.10	„
„	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	„	„	„ u. „ m.	„	„
		Brielle L. W.	„	„	„ u. „ m.	„	„

Den 22sten des avonds ten 6 ure geraakte het ijs op den Boven-Rhijn boven St. Goar in beweging.

Den 23sten des morgens ten 2 ure dreef het ijs voorbij [illegible] middags ten 12 ure te Keulen weinig ijs.

Den 22sten op de Waal te Nijmegen bijna geen drijfijs meer. De overtogt geschiedt geregeld met booten. Op den Nederrhijn te Pannerden, te Arnhem, te Wijk bij Duurstede en op de Lek te Vreeswijk het ijs steeds vast.

Te Westervoort werd het ijs den 22sten nog slechts te voet overgegaan.

Te Katerveer was den 21sten de overtogt voor rijtuigen door de sneeuw gestremd. IJsdikte 10 duim.

Den 21sten te Maastricht en te Grave geene verandering in den staat van het ijs.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 30sten December 1859, des namiddags ten een ure, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door heeren Curatoren der Hoogeschool te Leiden, in een der vertrekken van het Akademie-gebouw op het Rapenburg, worden Aanbesteed:

het onderhoud van al de Gebouwen enz., tot genoemde Hoogeschool behoorende, benevens het daaraan verrigten van eenige Herstellingen, en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande met den eersten Januarij 1860 en eindigende met den laatsten December deszelven jaars.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie voornoemd te 's Gravenhage, ter lezing liggen: te Leiden bij J. Koreman, aan de Hoogewoertspoort, in het logement den Burcht en in de Paauw, aan de Koornbrug; te Amsterdam in het Noordhollandsche Koffijhuis; te Haarlem in de Vergulde Druif; te Rotterdam in den Romein; te Dordrecht in Bellevue, en te Gorinchem in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Opzigter der Gebouwen van de Hoogeschool J. W. Schaap, te Leiden, en acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

's Gravenhage, den 23sten November 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 30sten December 1859, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

de levering en het verwerken van 1500 Lasten Ballaststeen, tot voorziening van 's Lands Rijswerken langs de rivier de Maas, in het Hertogdom Limburg.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur van Opstall te Maastricht, alsmede bij den Adspirant-Ingenieur Brevet te Roermond.

's Gravenhage, 15 December 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *Januarij*, *Februarij* en *Maart* 1860, en niet langer, ten kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der Pensioenen, ten laste van den Staat, loopende over de 4de 3/m dezes jaars, zullende gezegde betaling aanvang nemen op Maandag den 2den *January* aanstaande, en voorts de voldoening geschieden dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 19den December 1859.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

*** De Minister van Finantien brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat van af den 2den Januarij eerstkomende tot en met den laatsten dier maand, zal zijn opengesteld de betaling van de interesten over de tweede zes maanden dezes jaars der sommen door Rekenpligtige Ambtenaren als borgtogt in 's Rijks Kas gestort en in het algemeen register ingeschreven; zullende de betaling geschieden ten Kantore van de Betaalmeesters in de verschillende Arrondissementen waaronder hunne woonplaatsen behooren, tegen voldaan-teekening op de betaalstaten, of tegen intrekking van eene quitantie, ingerigt volgens het bestaand model, en worden zij in hun belang uitgenoodigd, den gestelden termijn niet te laten voorbijgaan.

's Gravenhage, den 19den December 1859.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de in den loop dezes jaars gelegde *roode spitse ton* in het *Wieringer-Vlaak*, tusschen de *Noorder-* en *Middelton*, verwisseld is met eene *witte ton.*

's Gravenhage, den 21sten December 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmakingen, als:

1°. *Denemarken, IJssignalen in het Kattengat.*

Blijkens bekendmaking der *Deensche Regering*, heeft het sein voor *ijsgang* in het *Kattengat*, tot nog toe van den ouden lichttoren te *Skagen* vertoond, en bestaande in eene *witte en blaauwe vlag*, opgehouden.

In plaats daarvan, zullen voortaan *bij drijfijs* in het *Kattengat*, in de *Winga Skaergaard* en in den ingang van *Oeresund*, *seinen* worden gegeven door middel van een toestel, daartoe gesteld op den *nieuwen lichttoren* te *Skagen*, welke seinen zoodra en zoo lang zullen vertoond worden, als het ijs verondersteld wordt de Scheepvaart in die vaarwaters te beletten.

De seinen bestaan uit *zwarte tabletten* op een *wit bord* gesteld in den muur van den lichttoren onder de gallerij tegen het *Skagerrak.* Nadere aanwijzingen hieromtrent worden opgenomen in het Tijdschrift: *Verhandelingen en berigten betrekkelijk het Zeewezen* uitgegeven door den Heer *Jacob Swart* te *Amsterdam.*

Op de lichttoren van *Hanstholm* zal voortaan geen sein voor ijsgang in het *Kattengat* meer vertoond worden.

In geval het *lichtschip* in het vaarwater van *Laesø*, om andere redenen dan om ijsgang zijne ligplaats verlaat, zal even als vroeger, een *roode ballon* op den *ouden Skagerlichttoren* geheschen worden.

Het sein voor ijsgang in de *Groote Belt* en in *de Baai* van *Aarhuus* zal voor den vervolge bestaan in eene *witte vlag* met *loodregte blaauwe streep* aan den *vlaggestok* bij den lichttoren van *Fornaes*; gelijke vlag zal geheschen worden aan den vlaggestok nabij den *Hjelm-lichttoren*, ingeval van ijsgang in het Noordelijk deel van de *Groote Belt*, en in het vaarwater ten *Westen* van het Eiland *Hjelm*:

3°. *Belgie, Nieuwe lichttoren te Ostende.*

Ten vervolge van het *berigt aan Zeevarenden* nopens het licht op den *nieuwen lichttoren te Ostende* (voorkomende in de *Staats-courant* van den 8den Mei dezes jaars) is door de *Belgische Regering* ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat genoemd licht *den 1sten Januarij* 1860, met zonsondergang, voor het eerst zal worden ontstoken, en daarna alle nachten branden zal.

(Miswijzing van het kompas 19° 18' *N. Westering.*)

's Gravenhage, den 22sten December 1859.

De Minister van Marine,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in de *Moker*, aan den noord en bakenwal, een wrak van een Tjalkschip aanwezig is, waarvan het achterschip met laag water 12 palmen boven het water zigtbaar, en het overige gedeelte in de diepte is weggezonken, in peiling; de aldaar liggende zwarte ton Z. O., de toren van *Paesens* Zuid, en de toren *Schiermonikoog* Oost, per miswijzend kompas; dat tot verkenning en ter voorkoming van ongelukken op hetzelve, is geplaatst een lange spar met eene plank, waarop het woord *wrak* staat uitgedrukt.

's Gravenhage, den 19den November 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 9den Januarij 1860, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de Levering van:

600 stuks Wit Linnen Bedlakens,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de biljetten van inschrijving, op gezegeld Papier geschreven, en door de gegadigden zelven onderteekend, uiterlijk op den 9den Januarij aanstaande, des voormiddags vóór 12 ure, vrachtvrij behooren bezorgd te zijn aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, en moeten inhouden duidelijke opgaven van de namen, voornamen en woonplaatsen der inschrijvers en van hunne borgen, zoomede van den prijs (in schrijfletters) waarvoor men genegen is, gemelde levering, per stuk, aan te nemen;

dat de Inschrijvingsbiljetten, welke niet aan de voormelde vereischten voldoen, of ook die, waarin bij-conditien of doorhalingen of schrifteelingen vervat zijn, van de mededinging zullen worden uitgesloten;

dat het Bestek dezer Aanbesteding dagelijks (Zon- en Feestdagen uitgezonderd), van des morgens ten 10 ure tot 2 ure na den middag, voor de gegadigden ter lezing ligt ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen alsmede ter Griffien van de Heeren Commissarissen des Konings in de provincien Gelderland en Noordbrabant en in het Hertogdom Limburg, en eindelijk dat het staal Linnen, overeenkomstig hetwelk de levering der Bedlakens moet geschieden, ter bezigtiging voorhanden is bij het Departement van Marine te 's Gravenhage en bij de Directie der Marine te Amsterdam.

's Gravenhage, den 23sten December 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog, brengt ter kennis van het algemeen, dat bij den Boekhandelaar *G. J. Mingelen* (Firma *van Weelden en Mingelen*), te 's Gravenhage, en door diens tusschenkomst bij de voornaamste Boekhandelaren binnen dit Rijk, tegen den prijs van één gulden (f 1.00) het Exemplaar, is verkrijgbaar gesteld:

Het Tarief toepasselijk op de Werken en Leveringen voor de dienst der Genie in 1860.

's Gravenhage, den 16den December 1859.

DE CASEMBROOT.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Gezien het besluit van Gedeputeerde Staten van den 6den December 1859, n°. 15;

Gelet op art. 11 der wet van den 13den Junij 1857 (*Staatsblad* n°. 87),

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge bovengemeld besluit, de jagt op *klein wild*, opgenoemd in art. 17 der wet van den 13den Junij 1857 (*Staatsblad* n°. 87), voor dit jaar in de provincie Zuidholland zal worden gesloten op Zaturdag den 31sten December aanstaande, met zons-ondergang.

En zal deze kennisgeving, door insertie in het *Provinciaal blad*, in de *Nederlandsche Staats-courant*, alsmede in het *Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage*, ter kennis worden gebragt der Gemeentebesturen in Zuidholland en van de belanghebbenden.

's Gravenhage, den 6den December 1859.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te 's Bosch zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar aanbesteden:

het maken van eene Keeldekking aan het verdedigingswerk voor de Blaauwe Sluis.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Dingsdag den 27sten December 1859, des middags ten twaalf nur, in het Café restaurant bij L. Cordens te 's Bosch, alwaar van den 20sten December het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen verkregen worden bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te 's Bosch.

AANBESTEDING.

De eerstaanwezende Ingenieur te Brielle zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog in het openbaar aanbesteden:

het bouwen van eene Bergplaats voor materieel in de kustbatterij aan den mond van de haven, en het maken van eenige andere werken te Brielle.

Deze aanbesteding zal geschieden den 28sten December 1859, des morgens ten 10 ure, in het logement bij Harthenroth te Brielle, alwaar van den 24sten December 1859 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den eerstaanwezenden Ingenieur te Brielle.

AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te 's Bosch zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden;

het herstellen van het gebouw der Vughterpoort te 's Bosch.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Donderdag den 29sten December 1859, des middags ten twaalf ure, in het Café Restaurant bij L. Cordens te 's Bosch, alwaar van den 22sten het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te 's Bosch.

AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Willemstad zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het verbeteren van het Aardewerk van het fort Prins Frederik te Ooltgensplaat, het bouwen van een Verbruiks-Buskruidmagazijn en van eene Poterne in en het herstellen van de Brug over de Gracht van dat Fort.

Deze aanbesteding zal geschieden op Donderdag den 29sten December 1859, des morgens ten elf ure, in het Koffijhuis de Hoop te Willemstad, alwaar van den 23sten het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Willemstad.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

AANKONDIGING.

Mr. *Eppe Hesse Stheeman*, Notaris te Zuidbroek, arrondissement Winschoten, heeft bij Request van Zijne Majesteit den Koning verzocht om 's Konings toestemming, voor zijnen Zoon *Sape*, tot het aannemen van den geslachtsnaam *Talma*, ten einde zich in het vervolg te mogen noemen en teekenen *Sape Talma Stheeman*.

Waarvan bij deze geschiedt aankondiging, overeenkomstig art. 64 van het Burgerlijk Wetboek, en ter voldoening aan de voorloopige beschikking, door Zijne Excellentie den Minister van Justitie den 21sten December 1859 genomen, krachtens Zijner Majesteits appointement van den 1sten December 1859, n°. 19.

CLANT,
Gouvernements-solliciteur.

*** Heden, den twintigsten December 1800 negen en vijftig, ten verzoeke van *Anna Maria Louisa Wijnen*, zonder beroep, wonende te Brielle, verlaten huisvrouw van den hierna te noemen *Gerrit Kramer*, hebbende verlof bekomen om ten deze gratis te procederen, bij vonnis der Arrondissements-regtbank te Brielle van 14 October 1800 negen en vijftig, en voorts van den Voorzitter van de gemelde Regtbank tot het instellen van de onderwerpelijke regtsvordering, bij beschikking van den negenden December jongstleden, domicilie kiezende ten Kantore van mr. *Sebastiaan Hendrik Lette*, Procureur bij de Arrondissements-regtbank te Brielle, wonende aldaar, wijk 2, n°. 93, die als zoodanig voor haar in het na te melden proces zal occuperen,

Heb ik *Karel Verberg Roeloffs*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Brielle, wonende aldaar,

Gedagvaard:

Gerrit Kramer, laatst gewoond hebbende te Brielle, doch wiens tegenwoordige woonplaats en verblijf zijn onbekend, en alzoo mijn Exploit doende bij aanplakking aan de hoofddeur van de Gehoorzaal der gemelde Regtbank, terwijl een tweede afschrift door mij is overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dat Collegie, die het oorspronkelijke Exploit met *gezien* heeft geteekend,

Om te verschijnen op Vrijdag den tweeden Maart, 1800 zestig, des ochtends ten elf ure, ter openbare Teregtzitting van de Arrondissements-regtbank te Brielle, gehouden wordende ten Raadhuize aldaar; — ten einde:

aangezien de Eischeresse met den Gedaagde den 12den Februarij 1851 is gehuwd en zij te zamen te Brielle hebben gewoond in het huis, geteekend wijk 2, n°. 41;

aangezien de Gedaagde die gemeene woonplaats echter in de maand Mei van het jaar 1800 drie en vijftig heeft verlaten, zonder verder naar haar om te zien;

aangezien aan de Eischeresse gebleken is, dat de Gedaagde zich destijds heeft doen aanmonsteren als zwaar-ligt-matroos op het Nederlandsch barkschip *Bosperus*, bij welks terugkeer van eene buitenlandsche zeereis in de haven van het Nieuwe Diep, op den derden Julij des jaars 1800 vier en vijftig, aan de Reeders van dat vaartuig, de heeren *Boissevain en Kooy* te Amsterdam, overtuigend is aangetoond, dat gezegde *Gerrit Kramer* gedurende die reis van het schip was gedeserteerd, weshalve de door den Gedaagde verdiende gage aan haar, Eischeresse niet is uitbetaald;

aangezien ten blijke hiervan wordt overgelegd de verklaring van genoemde Reeders » geregistreerd te Brielle den twee en twintigsten November 1800 negen en vijftig, deel 31, folio 13 verso, vak zes, een blad, geen renvooi. De ontvanger (geteekend) *Cremer*";

aangezien alzoo de termijn, voorgeschreven bij artikel 266 van het Burgerlijk Wetboek, is verstreken,

Mitsdien te hooren concluderen, dat bij Vonnis der Regtbank het tusschen haar en genoemden *Gerrit Kramer* bestaande huwelijk zal worden verklaard door echtscheiding ter zake van kwaadwillige verlating te zijn ontbonden, met al de gevolgen bij de Wet bepaald, met veroordeeling van den Gedaagde in de kosten dezer procedure.

Waarvan acte. De kosten gereserveerd.

ROELOFFS, *Deurwaarder.*

Gezien. De Officier van Justitie te Brielle. (Get.) *v. d. Honert.*.

In debet geregistreerd te Brielle, den 20sten December 1800 negen en vijftig, deel 18, folio 64 recto, vak 9, twee bladen, twee renvooijen. De ontvanger, (get.) *Cremer.*

[Kosteloos.]

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Amsterdam (Eerste Kamer), van 21 December 1859, is *R. J. van Winter Peerlkamp*, te Hilversum, op eigen verzoek, uit hoofde van zwakte van geestvermogens, gesteld onder Curatele.

Geschiedende hiervan aankondiging ingevolge de Artt. 498 en 499 Burgerlijk Wetboek.

De Officier van Justitie,
H. A. HARTOGH.

*** De ondergeteekenden zijn bij Acte van 28 November 1859, geregistreerd en afgekondigd volgens de Wet, ingevolge het Contract van Vennootschap, dd. 30 Junij 1858, overeengekomen, dat de Handel in Metalen, onder de Firma van *van Marle & di Gazar*, door het overlijden van den Heer *E. C. van Marle* met 1 Julij 1859 is verbleven aan den tweeden ondergeteekende, die denzelve onder gemelde Firma voor zijne rekening alléén heeft voortgezet en blijft voortzetten.

Wed. E. C. VAN MARLE, VAN OORT.
L. A. DI GAZAR *Jr.*

AANKONDIGINGEN VAN VERTALINGEN VAN BOEKWERKEN ENZ.

*** Bij P. N. VERHOEVEN, Boekdrukker en Boekhandelaar van Z. H. Paus Pius IX, te 's Bosch, is verschenen:

HET

NIEUWE TESTAMENT

ONZES HEEREN JESUS CHRISTUS,

VERTAALD MET OPHELDERENDE AANTEEKENINGEN

DOOR Mr. S. P. LIPMAN.

DEEL I, BEVATTENDE ALLE DE HISTORISCHE SCHRIFTEN.

MET GOEDKEURING VAN Z. DOORL. HOOGW. DEN AARTSBISSCHOP VAN UTRECHT.

Groot 8°. bl. 780 en LXXXIV. Prijs in linnen band f 3,00.

De Vertaler, voor wiens rekening de uitgave plaats heeft, willende door onkostbaarheid deze schriftvertaling binnen het bereik van allen brengen, heeft tot dat einde vorenstaande prijsbepaling vastgesteld.

De inleiding eindigt met den wensch, dat eenmaal de strijd op het godsdienstig gebied zich oplossen moge in *de toenadering, de vereeniging, de verbroedering van allen* en dat deze arbeid in ons dierbaar Vaderland dienstbaar worde aan *de verspreiding van godsdienstkennis, de aankweeking van godsdienstzin, en de verhooging van Geloof, Hoop en Liefde.*

NB. Dit Werk wordt niet in Commissie verzonden, doch is voorhanden bij de volgende Boekhandelaren:

te Amsterdam bij A. Zweesaardt & Zoon, van Langenhuysen, A. de Haas, Lenfring, Zweers, Winkelhagen en Huver; te 's Hage bij Gebrs. van Langenhuysen; te Haarlem bij J. A. van Zijl; te Hoorn bij J. Haubrich; te Leiden bij J. W. van Leeuwen; te Rotterdam bij N. J. Verhoeff; te Utrecht bij Wed. J. R. van Rossum en H. van den Heuvel; te Zwolle bij J. M. W. Waanders; te Almelo bij J. T. Sommer; te Oldenzaal bij F. B. Banning.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

VRIJDAG 23 DECEMBER 1859.

Amsterdam.

	pCt			
NEDERL. W. Sch.	2½	63 15/16	63 13/16	—
Dito dito	3	75 15/16	76	—
Dito dito	4	97 15/16	98	97 15/16
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	—	—	—
BELGIE. Bij *Roth. schild.*	2½	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en Co.* 1798 en 1816	5	103¾	—	—
Dito 1828–1829.	5	—	—	—
Dito 1840.	4	81¼	—	—
Stieglitz.	4	81⅛	—	—
Dito 1854.	5	90 7/16	90⅝	—
Dito 1855.	5	99⅜	99⅝	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt			
SPANJE. Nieuwe 3% thans	1¾	39 7/16		
Amortisable				
Buitenlandsche	3			
Binnenlandsche	3	41 15/16		
PORTUG. Te Lond.	3	43¾	—	
OOSTENR. Metall. 1816–1852	5	54 1/16	54¼	—
Dito Zilv. Nation.	5	58⅞	59⅛	59
Dito Zilver 1849–1854	5	98½	98¼	—
Dito 1847–1852.	2½	29	—	—
Mexico. Londen.	3	—	—	—
GRENADA id.	2¾	—	—	—
VENEZUELA id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols	3 pCt	93½
Mexico		—
Spanje	3	—
Dito	1¾	—
Venezuela		—
Uitgestelde		—
Grenada		—

Antwerpen.

Metalliek	5 pCt.	56¼
Nat. Metalliek	5	61½
Binnenl. Spanje		—
Spanje	1¾	—
Credit Prost.		—

Parijs.

Fr. rente	3 pCt.	70.40
Fr. Créd. Mob.		842
Binnenl. Spanje	3	—
Spanje	1¾	—
Russische Spoorwegen		—

Weenen.

Metalliek	5 pCt.	79.50
Nationaal		79.65
Wissel Londen		123.75

TE 'S GRAVENHAGE TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.